

PLAYGROUND

Om normer och det vi inte ser fast det påverkar det mesta runt omkring oss. Som begränsar oss, kopplar till demokrati och förändring, om makt och människors lika värde.

En utställning om en inställning. Playground är en lekfull utställning om ett allvarligt ämne. Med fokus på heterosexualitet och kön och normer som kränker, exkluderar och diskriminerar. Den första delen ställer frågor om vems berättelser som berättas på våra museum och ger ett globalt perspektiv. Vietnamesiska föremål från samlingarna i Göteborg visas jämte samtida personliga föremål och berättelser från HBT-personer i Hanoi.

En scen uppmuntrar till normkreativitet och en vägg porträtterar normhjältar, personer som står upp för inkluderande normer. Besökare kan nominera sin egen Normhjärte. Här finns även utställningens Normmanifest.

Centralt i utställningen presenteras sex teman: familj, status, kärlek, språk, kropp och färg. Personliga berättelser och föremål insamlade i Göteborg under 2014 blandas med lek, interaktivitet, samtidskonst, rekvisita och illustrationer.

Playground har som mål att göra besökaren - omtumlad, förvirrad, glad och stärkt.

PEDAGOGISK METOD

Utställningsprojektet har präglats av öppenhet och en vilja att pröva nya vägar - att vara normkreativ i skapandet av utställningen och i de pedagogiska programmen. Som i alla utställningsprojekt så har de pedagogiska perspektiven funnits med från första början.

”Utställningen och skolprogrammen hänger samman på ett självklart sätt i Playground. Det är nog mycket tack vare en öppen arbetsprocess mellan innehåll, form och pedagogik.”

Mattias Kästel, ansvarig pedagog i Playground

Skolprogrammen som görs i utställningen vill utmana normer kring hur vi arbetar med grupper och därför fanns det en tidig vision om att arbeta med hela kroppen samt att skapa övningar utifrån olika normperspektiv. En pedagogisk verktygslåda skapades med privilegiepromenader, snackbilder, HBTQ-memory, interaktiva tidslinjer. Innehållet förändras ständigt och nya övningar läggs till och blir tillsammans de redskap som pedagogerna erbjuder grupper som deltar i program.

”Många elever blir starkt berörda av de många personliga berättelserna kring kroppsnormer.”

Linn Ekengren, pedagog

Utställningens målgrupp är främst högstadiet och gymnasiet men även mellanstadiebarn och vuxengrupper från ämneslärarprogrammet Göteborgs Universitet, företag, förvaltning och vuxenstuderande har tagit del av pedagogiska program.

"Vi har börjat jobba allt mer med normkritik på skolan och inom det området blev utställningen en ögonöppnare för många elever och vi har kunnat återknyta till delar av utställningen under terminen."

Anders Fridén, lärare
Sigrid Rudebecks gymnasium

"Vi fick göra pins och jag gjorde den med två tjejer med slöja som pussades. Så många kommentarer och diskussioner det har blivit om den efteråt på skolan!"

Besökande lärare (i utvärdering)

FÖRDJUPADE SKOLSAMARBETEN

NTI gymnasiet Kronhusgatan var tidigt med i arbetet som referensskola på olika sätt. Dels i utformandet av skolprogram men elever fick även i uppdrag att utifrån utställningens tema skapa egna bilder/verk som visades i anslutning till utställningen. Dessa användes även i skolprogrammen.

Vi fick fria tyglar, kunde experimentera fritt och ta det ett steg längre. Arbetet gjorde att jag fick upp ögonen för saker som jag inte själv tänkt på innan.

Anna Rosén, elev NTI gymnasiet Kronhusgatan

EFFEKT

- Under 2015 har pedagogerna genomfört 500 skolprogram och 6000 elever har deltagit i utställningens skolprogram.
- I Playground har vi skapat ett konkret och bra verktyg för skolans värdegrundsarbete.
- Världskulturmuseets uppdrag och tolkning har breddats.
- Playground är relevant i samtidsdebatten. Under 2015 debatterades transfrågor stort. Det är något vi arbetat aktivt med.
- Intervjuer med elever efter skolprogram visar en stark vilja att ändra på normer som exkluderar eller diskriminerar.
- Projektet har varit stärkande för dem som själva befinner sig utanför majoritetsnormen. Samtalen i dessa frågor är utmanande men angelägna.
- Utställningen har utmanat och utvecklat såväl det interna som det externa arbetet på museet.
- Utformandet av de pedagogiska programmen har betytt mycket för vår pedagogiska metodutveckling.
- Utställningen kommer att vandra vidare med ett starkt genomarbetat pedagogiskt koncept.

***Därför är arbetet med Playground
- Berörande, Relevant och Angeläget.***

SAMARBETEN

Zafire Vrba transfeminist, artist och pedagog har med samverkan av The Unstraight Perspectives utbildat pedagogerna frågor kring normer och kön.

Cathrine Wasshede Göteborgs Universitet, Universitetslektor FD i sociologi, gav pedagogerna en teoretisk grundkurs i normer utifrån ett sociologiskt perspektiv.

Mötesplats Simone -förening för tjejer och transpersoner Göteborg har varit med och gett pedagogerna utbildning i HBTQ och normkritik.

Referenspersoner med egen levd erfarenhet av normutanförskap deltog både i research och skolprogram.

Unga Turteatern gästspelade med Rickard III i kombination med ett skolprogram i Playground.

Potato Potato gästspelade med Squeer i kombination med ett skolprogram i Playground.

Teater Struktur – ett antirasistiskt teaterprojekt finansierat av Arvsfonden, har bidragit med specialprogram för skolor.

Spinn – Sveriges enda integrerade danskompani - har tillsammans med elever brutit normer genom rörelse och kropp.

Westpride normkritiska specialprogram för mindre barn.

Norma – grupp för transpersoner med psykisk ohälsa - skapande av temaveckan En värld för alla som gick av stapeln under november 2015.

Amnesty och Skapa min värld (Fryshuset Gbg) har samarbetat i utformande av öppna program.

Högskolan för Design och Konsthantverk(HDK) skapade konstparafraser utifrån ett Vietnamesiskt föremål i delkursen Parafras på kandidatprogrammet i Konsthantverk.

Kulturverkstans kulturprojektledarutbildning har hjälpt till att samla in personliga berättelser och föremål från ett stort antal informanter i Göteborg med start under West Pride 2014.

Genuspedagog.se Projektet har utvärderats av Lisa Andersson Tengner och Kalle Röcklinger.

Med flera...

KONTAKT: Mattias Kästel Museipedagog, Världskulturmuseet Göteborg,
mattias.kastel@varldskulturmuseerna.se

**VÄRLDSKULTUR
MUSEERNA** **VÄRLDSKULTUR**